

19.11.2024

LIKENNELIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA
ESITYSLISTA
11 - 2024

KOKOUSKUTSU

Kokousaika **Tiistai 19.11.2024 klo 12:00**
Kokouspaikka **KYMP-talo, Työpajankatu 8, 2. krs kh 38 Babord**
Käsitellään **Tällä esityslistalla mainitut asiat**

Liikenneliikelaitoksen johtokunta

19.11.2024

Asia	Sivu
1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2 Järjestyksenvalvonnan ja vartiointin hankinnan tilannekatsaus	2
3 Ajankohtaiskatsaus metroasemahankkeista	3
4 Talousarvion toteutumisen nuste 3/2024	5
5 Vuosaaren metroaseman laituritason perusparannus ja liukuportaiden uusiminen, hankesuunnitelma	9
6 Kampin sähkönsyöttöaseman saneeraus, hankesuunnitelma	14
7 Vartiolahden metrosillan korjausurakan hankinta	19
8 Hankintaoikaisuvaatimus johtokunnan päätöksestä 24.10.2024, 90 §, metroasemien hissien ja liukuportaiden huollot ja vikakorjaukset, osat alueet 2, 3, 5 ja 6	22
9 Metron liikennöintisopimuksen lisäsopimus nro 8	31
10 Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen	34

19.11.2024

Asia/1

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Johtokunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla johtokunta valitsee pöytäkirjantarkastajaksi jäsen sekä varatarkastajaksi jäsen .

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.11.2024

Asia/2

2

Järjestyksenvalvonnan ja vartiointin hankinnan tilannekatsaus

Päätösehdotus

Johtokunta merkitsee tiedoksi saamansa informaation.

Esittelijän perustelut

Metroasemien ja -infran järjestyksenvalvonta ja vartiointi on järjestetty tällä hetkellä vuonna 2019 ratkaistun hankintamenettelyn kautta. Nykyinen sopimus päättyy lokakuussa 2025.

Uuden järjestyksenvalvontaa ja vartiointia koskevan hankintamenettelyn valmistelu on käynnistetty. Hankintaan yhdistetään liikenneliikelaitoksen, Länsimetro Oy:n ja Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n tarvitsemat järjestyksenvalvonta- ja vartiointipalvelut. Hankinnan valmistelussa tehdään yhteistyötä myös Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymän kanssa.

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n turvallisuuspäällikkö Juhana Hietaranta antaa kokouksessa tilannekatsauksen hankinnan valmistelusta.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.11.2024

Asia/3

3 Ajankohtaiskatsaus metroasemahankkeista

HEL 2024-006079 T 08 02 01

Päätösehdotus

Johtokunta merkitsee tiedoksi saamansa informaation.

Esittelijän perustelut

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n hankekehityspäällikkö Kirsi Borg ja omaisuudenhallintayksikön johtaja Antti Nousiainen antavat kokouksessa ajankohtaiskatsauksen Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin suunnittelutilanteesta sekä muista suunnittelussa tai toteutuksessa olevista ajankohtaisista metroasemahankkeista.

Helsingin yliopiston metroaseman pohjoinen sisäänkäynti

Kaupunkiympäristölautakunta esitti 4.11.2024, 576 §, kaupunginhallitukselle, että toimiala jatkaa yhteistyössä liikenneliikelaitoksen ja Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin hankesuunnittelua siten, että toteutus aikataulutetaan Länsisataman pikaraitiotiehankeeseen kanssa.

Metroaseman uuden pohjoisen sisäänkäynnin ja Kaisaniemenkadun alikulun viitesuunnitelmaan perustuva alustava kustannusarvio on yhteensä 32 miljoonaa euroa (alv 0 %). Kustannusarviosta puuttuvat toistaiseksi väliaikaisten liikennejärjestelyjen kustannukset sekä kunnallistekniikan siirtokustannukset.

Uuden sisäänkäynnin on arvioitu parantavan Helsingin yliopiston metroaseman saavutettavuutta ja käyttäjämääriä (osa siirtymää Hakaniemen asemalta) sekä tuottavan 30 vuoden tarkastelujaksolla yhteensä noin 20 miljoonan euron käyttäjähyödyt. Pohjoinen sisäänkäynti parantaisi myös pohjoisen Kruununhaan saavutettavuutta yleisesti. Uuden sisäänkäynnin myötä Kaisaniemenkadun nykyisen raitiovaunupysäkin välttämättömyys vaihtoyhteytenä metroasemalle poistuisi, ja pysäkin poistaminen tuottaisi 30 vuoden aikana arviolta noin 20 miljoonan euron matka-aikahyödyt raitiovaunun matka-ajan nopeutuessa. Pysäkin poistolla arvioidaan olevan myös haittoja paikalliselle saavutettavuudelle.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

19.11.2024

Asia/3

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 16.08.2024 § 67

HEL 2024-006079 T 08 02 01

Päätös

Johtokunta merkitsi tiedoksi saamansa informaation.

Käsittely

16.08.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n omaisuudenhallintayksikön johtaja Antti Nousiainen. Asiantuntija poistui kokouksesta kuulemisensa jälkeen.

14.06.2024 Ehdotuksen mukaan

06.05.2024 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

4 Talousarvion toteutumisennuste 3/2024

HEL 2024-004555 T 02 02 01

Päätösehdotus

Johtokunta merkitsee tiedoksi liitteenä olevan liikenneliikelaitoksen talousarvion toteutumisennusteen 3/2024.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen 11.12.2023 hyväksymien vuoden 2024 talousarvion noudattamisohjeiden mukaan talousarvion toteutumisennuste laaditaan vuonna 2024 kolme kertaa. Toimialojen, virastojen ja liikelaitosten on saatettava talousarvion toteutumisennuste myös lauta- tai johtokuntansa tietoon.

Liitteenä on kaupunginkansliaan 30.10.2024 mennessä toimitettu liikenneliikelaitoksen (HKL) talousarvion toteutumisennuste 3/2024, jossa ennustetta on verrattu kaupunginvaltuuston 22.11.2023 hyväksymään talousarvioon 2024. Liitteenä on myös tuloslaskelma ja rahoituslaskelma, jossa on esitetty ennuste 3/2024, tulosbudjetti 2024 ja talousarvio 2024. Esityslistalla on kuvattu talousarvion toteutumisennustetta verrattuna HKL:n johtokunnan 19.12.2023, 72 §, hyväksymään tulosbudjettiin.

Yleistä

Matkustajavaikutuksiltaan metron historian merkittävimmän liikennöinnin poikkeustilanteen aiheuttanut Rautatientorin metroaseman paloturvallisuuden parantamishanke saavutti syyskuun alussa onnistuneesti tärkeän välietapin, kun liikennöinti käynnistyi aikataulun mukaisesti. Myös muiden Mellunmäen haaralla liikennöintiin poikkeuksia aiheuttaneiden hankkeiden työt etenivät siten, että normaaliliikennöintiin oli mahdollista palata suunnitelmien mukaisesti syyskuun alkupuolella.

Rautatientorin metroaseman paloturvallisuuden parantamishankkeen hyväksytyt enimmäishinta ennen rakentamisen aloittamista oli 14,1 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi lokakuussa 2024 korotetuksi enimmäishinnaksi 16,4 milj. euroa. Ylitys 2,3 milj. euroa johtuu mm. ennakoitua haastavammista olosuhteista sekä rakentamisen aikaisista suunnitelmien tarkentamistarpeista.

Kesän 2024 liikennekatkojen aikana toteutettiin eri investointihankkeiden liikennöinnin näkökulmasta kriittiset työvaiheet. Rakennustyöt Rautatientorin ja Kontulan metroaseman laituritasoilla jatkuvat vielä mat-

kustajaliikenteen palautumisen jälkeen. Tämän hetken arvion mukaan Rautatientorin metroasemalla työt valmistuvat jonkin verran hankesuunnitelmassa ennakoitua (maaliskuu 2025) nopeammin. Kontulan metroaseman laituritason ja läntisen sisäänkäynnin peruskorjaustyöt jatkuvat elokuuhun 2025 saakka.

Liikennekatkot vaikuttivat kesän matkustajamääriin. Kesä-heinäkuun aikana matkustajia oli noin 27 % vähemmän kuin vastaavana ajankohdana edellisenä vuonna. Liikennekatkojen päätyttyä syyskuun alusta alkaen matkustajamäärät ovat palautuneet edellisen vuoden tasolle.

Liikennekatkojen toteutus oli vaativa, kaikkia metron liiketoimintalueita läpileikkaava muutoksenhallintaprosessi. Saatua kokemusta tullaan hyödyntämään seuraavina vuosina liikennöinnille mahdollisesti häiriöitä aiheutuvien hankkeiden suunnittelun, urakoiden valmistelun ja toteutuksen aikana. Eri toimijoiden yhteistyötä erityisesti tulevien vuosien investointihankkeiden vaikutustenarviointien ja yhteensovituksen osalta jatketaan. Yhteisenä tavoitteena on liikkumiseen aiheutuvien haittojen pienentäminen.

Kalasadamassa sijaitsevan Junatien metrosillan kantavuustarkastelujen tulokset valmistuivat syyskuussa. Tulosten perusteella todettiin, että metrosillan kuntoa on jatkossa tarkkailtava tehostetusti. Riskienhallintatoimenpiteenä rakenteita tuetaan jo ennen kuin silta pystytään uusimaan tai kunnostamaan perusteellisemmin. Tuentatyöt käynnistyvät marraskuun aikana. Myös sillan laajemman kunnostamisen tai uusimisen suunnittelu on käynnistetty, mutta toistaiseksi sen ajankohta ei ole vielä täsmäntynyt.

Uuden metrojunakalustohankkeen (M400) valmisteluun liittyvä markkinavuoropuhelu on käynnissä. M400-junat tulevat korvaamaan elinkaarensa päätä lähestyvät vanhimmat metrojunakalustosarjat (M100 ja M200) vuoteen 2032 mennessä. Metron junakulunvalvontajärjestelmän uusimishankkeen ja siihen liittyvän radioverkkohankkeen (METKA-hankkeet) hankintoihin liittyvä neuvotteluvaihe jatkuu vuoden 2025 alkupuolelle saakka.

Talousarvion sitovat tavoitteet

Liikenneliikelaitoksella on kolme sitovaa toiminnan tavoitetta ja tavoitteita kuvaavaa mittaria vuodelle 2024:

- HKL:n talous pysyy tasapainossa
 - Tilikauden tulos on vähintään nolla
- Vastaamme asiakkaiden keskeisiin tarpeisiin ylläpitääksemme laadukasta asiakaskokemusta

- Asiakkaiden antama liikennöitsijäarvosana HSL:n tuottamassa kyselytutkimuksessa 4,13
- Minimoimme ajamattomien lähtöjen määrän ylläpitääksemme korkeaa joukkoliikenteen luotettavuutta
 - Ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdoistä 99,85 %

Tässä vaiheessa kaikkien sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan tavoiteasetannan mukaisesti.

Kesällä 2024 toteutettujen hankkeiden aiheuttamat poikkeamat normaaliin liikennöintiin tunnistetaan riskiksi matkustajien asiakastytyväisyydelle. Kevään tutkimuksessa asiakastytyväisyys oli korkealla tasolla. Tutkimuskausi ajoittui keväälle ennen kesän rakentamishankkeita, joten niiden vaikutusta vuoden kokonaistulokseen ei vielä kyetä arvioimaan. Ennustetaan, että asetettu tavoite tullaan saavuttamaan, vaikka tavoite tunnistetaan poikkeusliikenteen vuoksi haastavaksi.

Käyttötalous (vertailu tulosbudjettiin)

Liikevaihtoennuste on 160,1 milj. euroa alittaen tulosbudjetin noin 5,4 milj. euroa. Metron liikennöintikorvaustulojen ennuste on 59,9 milj. euroa eli 0,1 milj. euroa alle tulosbudjetin. Muista liikevaihdon eristä HSL:ltä laskutettavan infrakorvauksen arvioidaan nousevan budjetoitua suuremmaksi noin 1,2 milj. euroa.

Menoissa suurin erä on alihankintamenot Kaupunkiliikenneyhtiöltä 110,3 milj. euroa. Alihankintamenojen ennustetaan toteutuvan hieman tulosbudjettia alhaisempana.

Poistoja ennustetaan toteutuvan 33,7 milj. euroa eli 2,4 milj. euroa alle tulosbudjetin. Ennusteen alittamisen taustalla on investointitöiden ajallinen siirtymä.

Korkokuluja on toteutumassa 16,6 milj. euroa eli 1,8 milj. euroa budjetoitua vähemmän.

Tilikauden tulosennuste ennen varausten muutoksia on 0,3 milj. euroa ja 0,9 milj. euroa budjetoitua pienempi.

Investoinnit

Vuoden 2024 investointiennuste on 67,4 milj. euroa, joka on samalla tasolla talousarvion kanssa. Investointien toteuma syyskuun lopussa on 47 milj. euroa.

Vuoden 2024 suurimpia investointeja ovat Rautatientorin metroaseman paloturvallisuuden parantamishanke 13,8 milj. euroa, Kampin metroaseman läntisen lippuhallin perusparantaminen ja uudelleen rakentami-

19.11.2024

Asia/4

nen osana ns. Keskustan TeHyKe-hanketta 6,2 milj. euroa, Länsimäen metrosiltojen perusparannus 5,0 milj. euroa ja metrovaihto-osatuotannon laajennus 4,7 milj. euroa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HKL ennuste Q3/2024
- 2 Tulos ja rahoituslaskelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 05.09.2024 § 73

HEL 2024-004555 T 02 02 01

Päätös

Johtokunta merkitsi tiedoksi liitteenä olevan liikenneliikelaitoksen talousarvion toteutumisenennusteen 2/2024.

Käsittely

05.09.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n talousjohtaja Pasi Miettinen.

06.05.2024 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

19.11.2024

Asia/5

5

Vuosaaren metroaseman laituritason perusparannus ja liukuportaiden uusiminen, hankesuunnitelma

HEL 2024-014471 T 10 06 00

Päätösehdotus

Johtokunta hyväksyy Vuosaaren metroaseman laituritason perusparannuksen ja liukuportaiden uusimisen hankesuunnitelman niin, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäishinta on 4.000.000 euroa kustannustasossa syyskuu 2024.

Johtokunta valtuuttaa toimitusjohtajan päättämään hankkeeseen liittyvistä hankinnoista hankkeen enimmäishinnan puitteissa.

Esittelijän perustelut

Vuosaaren metroaseman laituritason perusparannuksella parannetaan aseman matkustajaturvallisuutta, toimintavarmuutta, viihtyisyyttä ja energiatehokkuutta, etenkin talvisin. Liukuportaiden uusiminen laskee niiden kunnossapitokustannuksia ja varmistaa toimivuuden jatkossa.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 todetaan, että älykkäät liikenne- ja ratkaisut ovat sujuvan arjen perusta, tiivistyvän kaupungin liikennejärjestelmän riittävä kapasiteetti ja toimivuus varmistetaan suunnitelmalla kaikki kulkumuodot ja huomioimalla niiden kytkytyminen toisiinsa. Kaupunkistrategian mukaan alueiden tasapainoista kehitystä edistetään mm. panostamalla kaupunkiympäristön viihtyisyyteen. Julkisen tilan ja julkisten rakennusten investointeja käytetään keinona lisätä hyvinvointia ja houkuttelevuutta. Päätösehdotus on strategian mukainen ja se tukee strategian tavoitteita.

Suhde muihin päätöksiin

Johtokunta antoi 9.4.2024, 29 §, kaupunginhallitukselle lausunnon Ville Jalovaaran valtuustoaloitteesta koskien Vuosaaren metroaseman liukuportaita.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Vuosaaren asema on otettu käyttöön vuonna 1998 ja on siten yksi kantametrin uusimmista metroasemista. Vuosaaren metroasemaa käyttää päivittäin noin 21.000 ihmistä ja se toimii Vuosaaren metrohaaran pääteasemana. Asemalla ei ole toteutettu valmistumisen jälkeen merkittä-

viä parannustoimia vuonna 2019 toteutettua hissien peruskorjausta lukuun ottamatta.

Vuosaaren metroaseman laituritasolle on aseman rakennusvaiheessa asennettu laituritason huurteenpoistojärjestelmä reuna-alueille, joka on sittemmin rikkoutunut. Tehtyjen rakenneavausten perusteella on todettu, että myös laiturin vedeneristys on puutteellinen.

Asemalla on yhteensä kolme liukuporrasta: kaksi itäisen Valkopaadentien sisäänkäynnin yhteydessä ja yksi läntisen Ulappasillan sisäänkäynnin yhteydessä. Nämä liukuportaat ovat aseman rakentamisen yhteydessä asennettu ja niiden käyttövarmuus on heikentynyt. Myös liukuportaiden varaosien saatavuuteen ja kustannustasoon liittyy epävarmuuksia.

Asemalla on alkuperäinen valaistusratkaisu, jossa käytetään elohopeahöyrylamppuja. Uusien vastaavien valaisinten asentaminen on ollut kiellettyä vuodesta 2015 lähtien, mutta vanhoja valaisimia on ollut kustannustehokasta käyttää elinkaarensa päähän saakka.

Hankesuunnittelun aikana tarkasteltiin aseman eri osien kuntoa ja mahdollisia korjaustarpeita. Hankkeen suunnittelussa tarkasteltiin kolmea eri vaihtoehtoa.

- VE0, ei toteuteta laituritason perusparannusta nyt, vaan siirretään kunnostustoimia kauemmas tulevaisuuteen ja toteutetaan vain aivan välttämättömät pienet korjaukset
- VE1, toteutetaan lippuhallin ja laiturialueen valaistuksen uusiminen, laiturialueen pinnan, vedeneristyksen ja huurteenpoistojärjestelmän korjaus sekä liukuportaiden uusiminen
- VE2, toteutetaan em. kunnostustoimien lisäksi huurteenpoistojärjestelmä koko laiturialueelle, lasirakenteiden laaja kunnostus ja lippuhallien lattioiden uusiminen

Näistä vaihtoehtoista VE0 todettiin hankkeen suunnittelun alussa epätarkoituksenmukaiseksi, sillä aseman turvallinen käyttö matkustajaliikenteelle edellyttää toimivia laitteita ja rakenteita. Elinkaarensa päässä olevien tai mittavia korjauksia vaativien laitteiden pienimuotoinen korjaus ei ole kokonaistaloudellisesti kannattavaa.

Laadittujen kuntoarvioiden perusteella aseman lasirakenteiden ja lippuhallin lattioiden mittava korjaaminen ei ole tässä vaiheessa tarpeen. Huurteenpoistojärjestelmän käyttöönotto koko laiturialueella tarkoittaisi tällä hetkellä esitettyä laajamittaisempaa muutosta aseman sähkötekniikkaan. Muutostyön laajuus ja kustannukset ovat osittain vielä selvittävänä. Hankkeessa asennetaan kuitenkin laiturin keskialueelle valmius huurteenpoistojärjestelmän laajentamiseen myöhemmin.

19.11.2024

Asia/5

Vuosaaren metroaseman toimivuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi korjaustöitä esitetään toteutettavaksi VE1 mukaisessa laajuudessa. Siihen sisältyvillä toimenpiteillä aseman viihtyisyyttä ja turvallisuutta saadaan parannettua kokonaistaloudellisesti tehokkain toimin. Valaistuksen uusiminen parantaa aseman energiatehokkuutta, laituralueen pinnan uusiminen parantaa aseman siisteyttä ja esteettömyyttä ja huurteenpoistojärjestelmän uusiminen laiturien reunoilla pienentää liukastumisriskejä. Liukuportaiden uusiminen parantaa niiden toimintavarmuutta pitkälle tulevaisuuteen.

Ottaen huomioon esitetyn perusparannuksen laajuus, on Vuosaaren laituritason perusparannus ja liukuportaiden uusiminen tarkoituksenmukaista toteuttaa samaan aikaan kuin Vartiolahden metrosillan peruskorjaus. Asema saadaan näin nopeammin täysimittaisesti takaisin matkustajien käyttöön kuin toteuttamalla perusparannus vaiheittain normaalin liikenteen aikana. Toteuttaminen liikennekatkon kanssa yhtäaikaisesti pienentää matkustajille aiheutuvia kokonaishaittoja ja mahdollistaa hankkeen kustannustehokkaan toteuttamisen.

Ympäristötavoitteet

Hankkeelle on asetettu Helsingin kaupungin Hiilineutraali Helsinki -tavoiteohjelman mukaisesti ilmastovaikutuksia pienentäviä tavoitteita.

Hankkeessa käytetään ilmastoystävällisiä rakennusmateriaaleja mahdollisimman paljon. Laiturin pintarakenteen materiaalivalinnoilla pyritään pienentämään kuljetuspäästöjä. Liukuportaiden uusimisessa huomioidaan kiertotalousmahdollisuudet.

Hankkeen aikana selvitetään myös tulevia hankkeita varten mahdollisuuksia aurinkopaneelien asentamiseksi asemalle.

Hankkeen toteuttaminen

Hankkeessa uusitaan metroaseman lippuhalli- ja laituralueiden valaistus, koko laituralueen laatoitus esteettömyysopastuksineen, korjataan laituralueen reunojen huurteenpoistojärjestelmä ja uusitaan kaikki aseman kolme liukuporrasta. Valaistuksen uusimisen yhteydessä uusitaan myös aseman kamerajärjestelmä. Lisäksi laiturin keskialueelle asennetaan valmius huurteenpoistojärjestelmän laajennukseen tulevaisuudessa.

Hanke on tarkoitettu toteutettavaksi vuonna 2025 Vartiolahden metrosillan vaatiman liikennekatkon aikana.

Hankkeen kustannukset

Hankkeen arvonlisäverottomat kustannukset ovat enintään 4.000.000 euroa hankesuunnitelman mukaisesti.

Hankkeen kustannustason (esityksen mukaisesti syyskuu 2024) seurannassa käytetään rakennuskustannusindeksiä (2021=100, 9/2024 pisteluku 110,4).

Hankkeen kustannukset muodostuvat rakennus- ja sähkötöistä, liukuportaiden hankinnan ja asennuksen kustannuksista sekä rakennuttamisen, projektinjohdon ja suunnittelun kustannuksista. Hankkeen kustannusarvioon sisältyy n. 15 % riskivaraus.

Vuodelle 2024 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu 300.000 euroa ja vuodelle 2025 3.700.000 euroa. Hankkeen toteuttamiseen on varauduttu johtokunnan 5.9.2024 hyväksymässä talousarvioehdotuksessa vuodelle 2025.

Hankkeen käyttötalousvaikutukset

Hankkeen on arvioitu tuottavan kustannussäästöjä 23.000 euroa vuodessa pääasiassa pienentyvien kunnossapitokustannusten kautta.

Hanke aiheuttaa täten 30 vuoden poistoajalla tasapoistoina noin 110.500 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen perusteella asemiin ja rataan kohdistuvista kuluista 50 % investoinnin poistoista ja 50 % laskennallisista korkomenoista voidaan laskuttaa HSL:ltä.

Loppuosa poistoista jää suoraan liikenneliikelaitoksen (HKL) kaupungin infratukena maksettavaksi.

Toimivalta

Hankkeesta päättäminen

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman ja piirustuksen hyväksymisestä.

Kaupunginhallituksen vahvistamien hyväksymisrajojen mukaan HKL:n johtokunta päättää alle 5 milj. euron hankkeista.

Hankkeen arvonlisäverottoman kokonaishinnan ollessa 4.000.000 euroa HKL:n johtokunta voi päättää hankkeen hyväksymisestä.

Hankinnoista päättäminen

19.11.2024

Asia/5

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

6

Kampin sähkönsyöttöaseman saneeraus, hankesuunnitelma

HEL 2024-014473 T 08 02 02

Esitysehdotus

Johtokunta esittää kaupunginhallitukselle Kampin sähkönsyöttöaseman saneerauksen hankesuunnitelman hyväksymistä niin, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäishinta on 10.610.000 euroa kustannustasossa syyskuu 2024.

Esittelijän perustelut

Kampin metron sähkönsyöttöaseman ja asemamuuntamon peruskorjaus ja modernisointi parantaa Helsingin metrojärjestelmän luotettavuutta ja häiriönsietokykyä sekä varmistaa Kampin metroaseman sähkönjakelun toimintaa.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 todetaan, että älykkäät liikenne- ja ratkaisut ovat sujuvan arjen perusta, tiivistyvän kaupungin liikennejärjestelmän riittävä kapasiteetti ja toimivuus varmistetaan suunnitelmalla kaikki kulkumuodot ja huomioimalla niiden kytkeytyminen toisiinsa. Lisäksi strategiassa mainitaan tavoite laajasta kaupunkitasoisesta varautumisesta ja että kaupungin monimuotoiselle toimintakyvylle eri tilanteissa luodaan pohja. Päätösehdotus tukee näitä kaupunkistrategian tavoitteita ja on näin strategian mukainen.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Kampin metron sähkönsyöttöasema sijaitsee Kampin metroaseman yhteydessä ja on rakennettu 1980-luvun alussa. Kampia lähimmät sähkönsyöttöasemat metroverkolla sijaitsevat Ruoholahdessa ja Hakaniemessä.

Kampin metron sähkönsyöttöasema on viimeinen kantakaupungin alueen sähkönsyöttöasemista, jota ei ole vielä modernisoitu. Kampin sähkönsyöttöaseman vaikea vikaantuminen voi aiheuttaa metron liikennöinnille kantakaupungin osuudella häiriöitä ja pahimmillaan keskeytyksiä.

Asemamuuntamo vastaa metroaseman sähkönjakelusta ja sen toimintahäiriöt saattavat aiheuttaa metroaseman sulkemisen korjauksen ajaksi.

Sähkösyöttöaseman ja asemamuuntamon laitteistot ovat suurimmaksi osaksi alkuperäisiä ja ovat elinkaarensa päässä. Vanhojen laitteistojen ylläpito on kallista ja haastavaa varaosien heikon saatavuuden takia. Teknisten tilojen toiminnallisuus ei vastaa nykypäivän vaatimuksia ja niiden ilmanvaihto on heikko. Sähkösyöttöasematiloista löydettiin myös kuntokartoituksessa asbestia.

Hankkeen tavoitteena on turvata metrojärjestelmän sähkösyöttöön sekä Kampin metroaseman sähköjärjestelmiin liittyvien teknisten tilojen ja laitteiden elinkaari sekä toimintavarmuus myös tulevaisuudessa. Myös sähkösyöttöaseman paloturvallisuutta parannetaan toteuttamalla teknisiin tiloihin nykypäivän vaatimukset täyttävät palo-osastoinnit. Modernisoinnin myötä sähkösyöttöaseman ja asemamuuntamon kunnossapidettävyyden parane.

Kampin aseman sähköjärjestelmiin liittyvät laitetilat sijaitsevat asemalla useassa eri kohteessa. Laitteistojen uusiminen ja käyttöönotto tulee olemaan pitkäkestoinen ja vaativa projekti, sillä hankkeen aikana on varmistettava metron häiriötön liikennöinti ja asematilojen matkustajakäyttö. Toimenpiteitä tullaan tekemään useassa eri vaiheessa ja paljolti yötyönä.

Kantametrossa on paraikaa käynnissä Hakaniemen sähkösyöttöaseman peruskorjaus (kaupunginhallitus 20.9.2021, 669 §). Kampin sähkösyöttöaseman peruskorjaushankkeen toteutusajankohta on riippuvainen rakenteilla olevan Hakaniemen sähkösyöttöaseman valmistamisesta. Hakaniemen sähkösyöttöaseman on oltava käyttöönotettu ja prosessikäytössä ennen Kampin sähkösyöttöaseman kriittisten laitteistojen uusimisen aloittamista. Näin minimoidaan Kampin syöttöaseman peruskorjauksesta aiheutuvia riskejä metron liikennöinnille.

Ympäristötavoitteet

Hankkeelle on asetettu Helsingin kaupungin Hiilineutraali Helsinki - tavoiteohjelman mukaisesti ilmastovaikutuksia pienentäviä tavoitteita. Rakentamiseen kohdistuva päästövähennystavoite on 10 % verrattuna vuoden 2019 tasoon.

Hankkeen hiilijalanjälki lasketaan ja vaikuttavimmat tekijät tunnistetaan. Hankkeesta toteutetaan elinkaarilaskenta toteutuneiden materiaalien perusteella.

Hankkeen toteuttaminen

Hanke toteutetaan pääosin vuosien 2025–2027 aikana ja osa viimeistelytyöistä jatkuu vuodelle 2028.

Hankkeessa saneerataan Kampin metron sähkösyöttöaseman tilat pintojen, ilmanvaihdon, jäähdytyksen, kiinteistösähkön ja automatiikkajärjestelmien osalta. Sähkösyöttöasemalaitteistot, metroaseman omakäyttömuuntajat ja pääkeskukset uusitaan. Samalla saneerataan aseman länsipuolella sijaitseva metron sähkösyötölle olennainen rataerotintila ja uusitaan rataerotinkojeisto.

Hanke toteutetaan vaiheittain. Nykyiset laitteistot pidetään osittain käytössä töiden aikana ja uusimisen vaatimat laitteistojen käyttökatkot minimoidaan. Myös aseman omakäyttömuuntajien ja asennusten uusiminen tehdään vaiheittain aseman sähkönjakelun varmistamiseksi.

Hankkeen toteutussuunnittelussa valittavissa teknisissä ratkaisuissa niin rakennus- kuin talotekniikan osalta kiinnitetään huomioita ratkaisujen elinkaareen, energiatehokkuuteen ja hiilijalanjälkeen tai kiertotalouteen. Rakennus- ja taloteknisissä töissä toteutetaan siirto- ja väistötoimia tarpeen mukaisesti.

Uusittavien laitteistojen kaukovalvontaa lisätään toimintavarmuuden parantamiseksi ja paloriskien pienentämiseksi. Uusien laitteistojen käyttöikäksi on arvioitu 30 vuotta.

Vaikutukset metrolienteelle

Hanke toteutetaan siten, ettei metrolienteelle aiheudu katkoja ja tavoitteena on välttää vähäisemmätkin liikenteen rajoitukset. Työmaajärjestelyt eivät vaikuta metroasemaa käyttävien matkustajien kulkureitteihin. Kriittisiä käyttöönotto- ja kytkentätöitä suoritetaan öisin, kun asema on suljettu.

Hankkeen kustannukset

Hankkeen arvonlisäverottomat kokonaiskustannukset ovat enintään 10.610.000 euroa kustannustasossa syyskuu 2024.

Hankkeen kustannustason (esityksen mukaisesti syyskuu 2024) seurannassa käytetään rakennuskustannusindeksiä (2021=100, 9/2024 pisteluku 110,4).

Hankkeen suunnitteluun on käytetty elokuun 2024 loppuun mennessä 112.763,81 euroa.

Hankkeen kustannukset muodostuvat rakennus-, LVI- ja sähkötoista, sähkösyöttöasemalaitteiden ja rataerotinkojeiston hankinnan ja asennuksen kustannuksista sekä rakennuttamisen, projektinjohdon ja suunnittelun kustannuksista. Hankkeen kustannusarvioon sisältyy n. 14 % riskivaraus.

Vuoden 2024 aikana hankkeen kustannukset tulevat olemaan noin 266.000 euroa. Vuodelle 2025 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu 3.055.000 euroa. Vuonna 2026 kustannukset ovat 5.413.000 euroa, 2027 1.688.000 euroa ja vuonna 2028 188.000 euroa.

Hanke on mahdollista toteuttaa kaupunginhallituksen 4.11.2024 kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi esittämän, vuoden 2025 talousarvioesitykseen sisältyvän liikenneliikelaitoksen 10-vuotisen investointiohjelman puitteissa.

Hankkeen käyttötalousvaikutukset

Hanke aiheuttaa 30 vuoden poistoajalla tasapoistoina noin 353.700 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

HSL:n perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (176.850 euroa/vuosi) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (30 vuoden aikana yhteensä 4,1 milj. euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskea HSL:ltä. HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon ns. infran korkotulona kaupungille.

Loppuosa poistoista (176.850 euroa vuodessa) ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset 6,4 milj. euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 4 % ja laina-aika 25 vuotta) jäävät kaupungin liikenneliikelaitoksen infratukena maksettavaksi. Kampin metron sähkönsyöttöaseman saneerauksen vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 429.000 euroa vuodessa.

Lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta 50 % poisto-osuudesta ja 50 % laskennallisesta korosta kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta; noin 50 % poisto-osuudesta ja laskennallisesta korosta katetaan lipputuloilla ja loppuosa kohdistuu kuntaosuuteen. Kampin metron sähkönsyöttöaseman saneerauksen HKL:n osuuden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 637.500 euroa vuodessa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n saama kaupungin tuki yhteensä).

Toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan liikeliikelaitoksen johtokunta päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä.

Kaupunginhallituksen vahvistamien hyväksymisrajojen mukaan HKL:n johtokunta päättää alle 5 milj. euron hankkeista.

19.11.2024

Asia/6

Hankkeen arvonlisäverottoman yhteenlasketun kokonaishinnan ollessa 10.610.000 euroa HKL:n johtokunta voi esittää kaupunginhallitukselle hankkeen hyväksymistä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

7

Vartiolahden metrosillan korjausurakan hankinta

HEL 2024-014474 T 02 08 03 00

Päätösehdotus

Johtokunta hylkää Ralf Ajalin Oy:n tarjouksen tarjouspyynnön vastaisena.

Johtokunta valitsee Vartiolahden metrosillan korjausurakoitsijan valintaa koskevan tarjouskilpailun voittajaksi MPV-Infrarakenne Oy:n.

Esittelijän perustelut

Hankinnan kohteena on Vartiolahden metrosillan U-6472 korjausurakka tarjouspyynnön 45H24 mukaisesti.

Kaupunginhallitus hyväksyi 4.11.2024, 680 §, Vartiolahden metrosillan korjauksen hankesuunnitelman siten, että hankkeen arvonlisäveroton kokonaishinta on yhteensä enintään 6.650.000 euroa kesäkuun 2024 hintatasossa.

Vartiolahden metrosilta on korjattava, jotta kantametrin Vuosaaren haaran liikennöinnin häiriöttömyys ja turvallisuus kyetään takaamaan tulevaisuudessakin. Sillan korjaamisella poistetaan rakenteiden heikkenemisen aiheuttamat riskit.

Hankintamenettely

Hankintaan sovelletaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettu lakia (erityisalojen hankintalaki, 1398/2016), sillä kyseessä on lain mukaisen urakkahankintojen kynnysarvon ylittävä hankinta.

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy järjesti liikenneliikelaitoksen (HKL) toimeksiannosta tarjouskilpailun avoimena hankintamenettelyinä. Tarjouspyyntö julkaistiin tarjouspalvelu.fi -portaalissa 7.6.2024. Tarjousten jättämisen määräaika oli 12.9.2024.

Määräaikaan mennessä tarjouksen jätti kolme tarjoajaa:

- Destia Oy, Väyläpalvelut
- MPV-Infrarakenne Oy
- Ralf Ajalin Oy

Tarjousten käsittely toteutettiin kolmessa vaiheessa:

19.11.2024

Asia/7

1. Tarjoajien soveltuvuuden tarkistaminen
2. Tarjosten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
3. Tarjosten vertailu

Tarjoajien soveltuvuuden arviointi

Erityisalojen hankintalain 83 §:n 1 mom. mukaan hankintayksikön on valittava ehdokkaat ja tarjoajat etukäteen ilmoitettujen puolueettomien perusteiden mukaisesti. Hankintayksikön on suljettava pois sellaiset tarjoajat tai ehdokkaat, jotka eivät täytä näitä ehtoja.

Tarjoajien soveltuvuuden tarkistamisen tarkoituksena oli selvittää edellytykset hankinnan suorittamiseen tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti. Pakolliset vaatimukset ja pyydetyt selvitykset esitettiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä.

Kaikki tarjoajat täyttivät tarjoajille asetetut vaatimukset ja kelpoisuusehdot.

Tarjosten tarjouspyynnön mukaisuuden arviointi

Tarjousta koskevat vaatimukset määriteltiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä.

Destia Oy:n ja MPV-Infrarakenne Oy:n tarjoukset todettiin tarjouspyynnön mukaisiksi.

Tarjouksen sulkeminen pois tarjouspyynnön vastaisena

Tarjouspyynnössä pakollisena vaatimuksena oli tutustuminen urakkohteeseen 27.6.2024 järjestetyllä tutustumiskäynnillä. Ralf Ajalin Oy ilmoitti sähköpostitse, ettei osallistu tutustumiskäyntiin eikä yrityksen edustajaa ollut paikalla tutustumiskäynnillä. Ralf Ajalin Oy:n tarjouksessa oli kuitenkin virheellisesti ilmoitettu ko. tarjoajan osallistuneen rakennuskohteen tutustumiskäyntiin.

Ralf Ajalin Oy:n tarjouksen tarkastuksessa havaittiin lisäksi, että tarjouksen hintalomake A:lle oli merkitty vertailuhinta väärin ja lisäksi tarjousdokumenttiin oli tuotu vertailuhinta virheellisesti, vastoin tarjouspyynnön ohjeita.

Edellä mainittujen perusteiden vuoksi Ralf Ajalin Oy:n tarjous suljetaan pois tarjouskilpailusta tarjouspyynnön vastaisena.

Tarjosten vertailu

Hinnan painoarvo tarjousvertailussa oli 100 %. Hintavertailussa huomioitiin rakennusurakan urakkahinta, liikennekatkon pituus (tarjoajan

19.11.2024

Asia/7

ilmoittama päivien lukumäärä x 20.000,00 eur) ja 15 % tarjouslomakkeen B yksikköhintaluettelo yhteishinnasta. Hintaa käytettiin valintaperusteena, koska laatu oli otettu kattavasti huomioon jo hankinnan kohteen määrittelyssä, toiminnallisissa ja teknisissä vaatimuksissa, joiden tuli täytyä tarjotussa ratkaisussa.

Vertailutaulukko

Sija	Tarjoaja	Vertailuhinta (alv 0 %)
2.	Destia Oy, Väyläpalvelut	10.110.219,00 eur
1.	MPV-Infrarakenne Oy	7.801.145,00 eur

Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antanut MPV-Infrarakenne Oy valitaan urakan toteuttajaksi. MPV-Infrarakenne Oy:n tarjoama urakkahinta on 4.951.000,00 euroa (alv 0%).

Toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 1 § 2 mom. 3 kohdan mukaan, ellei toimivalta ole muutoin säädetty tai määrätty, liikelaitoksen johtokunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää, hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita.

HKL:n johtokunta on 29.5.2024, 52 §, siirtänyt hallintosäännön mukaisia hankintoihin liittyvää toimivaltaansa HKL:n toimitusjohtajalle 500.000 euroon (alv 0 %) asti.

Hankinnan arvon ollessa suurempi kuin 500.000 euroa päättää hankinnasta johtokunta

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

8

Hankintaoikaisuvaatimus johtokunnan päätöksestä 24.10.2024, 90 §, metroasemien hissien ja liukuportaiden huollot ja vikakorjaukset, osa-alueet 2, 3, 5 ja 6

HEL 2024-013066 T 02 08 02 00

Päätösehdotus

Johtokunta hylkää hankintaoikaisuvaatimuksen eikä korjaa 24.10.2024, 90 §, tehtyjä hankintapäätöksiä.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimus

Otis Oy vaatii liikenneliikelaitosta (HKL) peruuttamaan päätöksensä HEL 2024-013066 T 02 08 02 00, jolla hankintayksikkö on päättänyt valita Kone Hissit Oy:n alueiden 2, 3, 5 ja 6 huoltourakoitsijaksi ja hylkäämään Kone Hissit Oy:n tarjouksen alueiden 2, 3, 5 ja 6 osalta ja valitsemaan palveluntuottajaksi Otis Oy:n alueiden 2, 3, 5 ja 6 osalta.

Oikaisuvaatimuksen mukaan tuntiveloitushinnan tulee kattaa henkilöstön palkkakustannukset mukaan lukien lakisääteiset työeläkevakuutuksen, työttömyysvakuutusmaksun ja sairausvakuutusmaksun, sekä lisäksi huolto- ja korjaustöissä muodostuvat ajoneuvokustannukset. Huomioiden erikoisalojen palkka- ja kulurakenteen on todettavissa, että Kone Hissit Oy:n tarjoama hinta on niin alhainen, ettei sen voida katsoa kattavan näitä kustannuksia.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemisen edellytykset

Vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetun lain (1398/2016, erityisalojen hankintalaki) 123 §:n mukaan lain soveltamisalaan kuuluviin hankintoihin sovelletaan vastaavasti, mitä hankintaoikaisuudesta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 132–135 §:ssä säädetään.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisuun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Erityisalojen hankintalain 114 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuista

sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava.

Erityisalojen hankintalain 118 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön tekemä päätös perusteluineen sekä valitusosoitus ja oikaisuohje on annettava tiedoksi kirjallisesti niille, joita asia koskee.

Otis Oy on tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen koskien johtokunnan 24.10.2024, 90 §, päätöstä metroasemien hissien ja liukuportaiden huoltojen ja vikakorjauksien hankinnasta. Hankintapäätös on annettu Otis Oy:lle tiedoksi sähköisesti 29.10.2024. Siten muutoksenhaku-aika on päättynyt 13.11.2024.

Otis Oy:n hankintaoikaisuvaatimus on saapunut HKL:lle 1.11.2024, joten hankintaoikaisuvaatimus on tehty hankintalain mukaisessa määräajassa. Valituksenalainen päätös (liite 1) ja hankintaoikaisuvaatimus (liite 2) ovat esityslistan liitteinä.

Vaatimuksen esittäjä on käyttänyt oikaisuvaatimuksessa Helsingin Kaupunkiliikenne Oy:tä vaatimuksen vastaanottajana, mutta hankintaoikaisuvaatimuksen vastaanottajaksi on voitu tulkita HKL, koska vaatimuksessa viitataan HKL:n johtokunnan päätökseen ja käytetään muutoin lyhennettä HKL. Oikaisuvaatimus toimitettiin sähköisesti HKL:n toimitusjohtajalle, joka on viranhaltija Helsingin kaupungilla.

Siten oikaisuvaatimus on toimitettu oikealle taholle määräajassa ja voidaan käsitellä.

Hankintaoikaisuvaatimuksen arviointi

Tarjottavaa palvelua ja tarjouta koskevat vaatimukset määriteltiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä. Tarjoajien edellytettiin vastaavan kaikkiin kohtiin ja liittävän kaikki vaadittavat asiakirjat ja selvitykset tarjouksensa liitteeksi.

Erityisalojen hankintalain 94 §:n mukaan:

”Hankintayksikön on vaadittava tarjoajalta selvitys tarjouksen hinnoista tai kustannuksista, jos tarjous vaikuttaa poikkeuksellisen alhaiselta. Pyyntö ja selvitys voivat koskea erityisesti valmistusmenetelmää, palvelun suorittamisen tai rakennusmenetelmän taloudellisia ja teknisiä ratkaisuja, hankinnan poikkeuksellisen edullisia ehtoja, rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen omintakeisuutta, hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden noudattamista, alihankintoja sekä tarjoajan saamaa valtiontukea.”

”Hankintayksikkö voi hylätä hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen, jos tarjoajan antama

selvitys ja muu toimitettu näyttö ei tyydyttävästi selitä tarjottujen hintojen tai kustannusten alhaista tasoa. Hankintayksikön on hylättävä tarjous, jos tarjouksen poikkeuksellisen alhainen hinta tai kustannukset johtuvat hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden laiminlyömisestä.”

Erityisalojen hankintalain 94 §:n esitöiden (HE 108/2016 vp s. 273) mukaan pykälä vastaa hankintalain 96 §:ää, jota koskevien esitöiden (HE 108/2016 vp s. 205) mukaan se vastaa pääosin aikaisemmin voimassa olleen julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007, vanha hankintalaki) 63 §:ää. Ehdotettu lainkohta poikkeaa vanhasta hankintalaista muun ohella siten, että se velvoittaa hankintayksiköitä pyytämään selvitystä poikkeuksellisen alhaisista tarjouksista.

Hankintalain 96 §:n 1 momentin esitöiden (HE 108/2016 vp s. 205) mukaan tarjotun hinnan tai kustannusten poikkeuksellisuuden arvioiminen on hankintayksiköiden harkintavallassa. Hinnan tai kustannusten poikkeuksellisuutta arvioitaessa voidaan kiinnittää huomiota muun ohella hankinnan laatuun ja laajuuteen sekä toimitusaikaan, hankinnan oikeudellisiin, taloudellisiin sekä teknisiin tekijöihin, muiden tarjoajien antamiin hintoihin sekä toimialalla tyypilliseen hinnoittelurakenteeseen.

Hankintalain 96 §:n 2 momentin esitöiden (HE 108/2016 vp s. 206) mukaan hankintayksiköllä on pääsääntöisesti harkintavalta poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen hylkäämisessä, jos se arvioi, että tarjouksen hyväksyminen tarkoittaisi riskiä toimituksen laiminlyömisestä taikka puutteellisuudesta.

Oikeuskäytännössä MaO 235/2024 perustelujen mukaan

”Suurelta hintaerot tarjousten välillä eivät kuitenkaan välttämättä merkitse, että hankintamenettelyssä olisi hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisia tai alhaiselta vaikuttavia tarjouksia.”

”Hankintayksiköllä ei ole lähtökohtaisesti velvollisuutta hylätä tarjousta hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisena, vaan hankintayksiköllä on harkintavaltaa sen suhteen, arvioiko se tarjouksen toisia tarjouksia alhaisemman hinnan merkitsevän mahdollista perustetta tarjouksen hylkäämiselle. Hankintasäännöksissä ei ole asetettu hankintayksikölle velvollisuutta hylätä tarjousta poikkeuksellisen alhaisen tarjoushinnan perusteella muutoin kuin alhaisen hinnan johtuessa hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudellisten velvoitteiden laiminlyömisestä.”

...

19.11.2024

Asia/8

”Hankintayksikön on tarjouksen hintaa arvioidessaan meneteltävä tarjoajien tasapuolista ja syrjimätöntä kohtelua koskevan vaatimuksen mukaisesti. Hankintayksiköllä ei ole oikeutta hylätä tarjousta, jos tarjoaja pystyy luotettavasti osoittamaan mahdollisuutensa hankinnan toteuttamiseen.”

Ennen hankintapäätöksen tekoa kaikille tarjoajille lähetettiin selvityspyynnöt erityisalojen hankintalain 94 §:n mukaisesti poikkeuksellisen alhaisilta vaikuttavien tarjoushintojen selvittämiseksi.

Saatujen vastausten perusteella todettiin, että kaikkien tarjoajien antamat selvitykset selittivät tarjottujen hintojen tason.

Kone Hissit Oy on antanut selvityspyynnössään uskottavan ja tyydyttävän selvityksen tarjotuista hinnoista, hinnoitteluperusteesta ja vakuutuksen siitä, että se sitoutuu antamiinsa hintoihin. Kone Hissit Oy:lla ei ole viranomais selvityksen eikä oman ilmoituksensa mukaan laiminlyönnejä lakisääteisten velvoitteiden hoidossa mukaan lukien hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetut veloitteet.

Edellä mainituin perustein johtokunta päättää hylätä Otis Oy:n tekemän hankintaoikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Johtokunnan päätös 24.10.2024, 90 §
- 2 Oikaisuvaatimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja 11.11.2024 § 93

HEL 2024-013066 T 02 08 02 00

Päätös

Toimitusjohtaja valitsi liikenneliikelaitoksen (HKL) osalta metroasemien hissien ja liukuportaiden huollot ja vikakorjaukset osa-alue 4 - Kaupunkiliikenneyhtiön hissien alue C vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut koskevan kilpailutuksen voittajaksi KONE Hissit Oy:n.

Päätöksen perustelut

Hankinnan kohteena ovat hissien ja liukuportaiden vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut tarvikkeineen ja varaosineen Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL), Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n ja Länsimetro Oy:n omistamissa ja ylläpitovastuulla olevissa kohteissa.

Hankinta jakautui seitsemään osa-alueeseen, jotka olivat:

1. OA1 - Länsimetron hissien ja liukuportaiden vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut,
2. OA2 - Kantametron hissien alue A vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut,
3. OA3 - Kantametron hissien alue B vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut,
4. OA4 - Kaupunkiliikenneyhtiön hissien alue C vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut,
5. OA5 - Kantametron liukuportaiden alue D vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut,
6. OA6 - Kantametron liukuportaiden alue E vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut,
7. OA7 - Kantametron liukuportaiden alue F vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut.

Hankinta toteutetaan hankintarenkaana, jossa tilaajina ovat HKL, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy ja Länsimetro Oy.

Hankinnassa valitaan jokaiselle osa-alueelle yksi toimittaja, jonka kanssa tehdään toistaiseksi voimassa oleva sopimus huolloista ja vikakorjauksista. Hankinnan kokonaisarvon laskennassa on käytetty neljän vuoden arvioitua kustannusta.

HKL:n johtokunta valitsi 24.10.2024, 90 §, palveluntarjoajat osa-alueille 2, 3, 5, 6 ja 7.

Osa-alueeseen 4 sisältyy kaksi kappaletta HKL:n kiinteistöissä sijaitsevia hissejä. HKL:n osuus osa-alueesta 4 on arvioitu 120.000 euroksi (alv 0 %) hankinnan kokonaisarvon neljän vuoden laskenta-ajalla.

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy tekee osa-alueesta 4 osaltaan vastaavan sisältöisen päätöksen.

Hankintamenettely

Hankintaan sovelletaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksesta annettu lakia (erityisalojen hankintalaki, 1398/2016), sillä kyseessä on lain mukaisen palveluhankintojen kynnyksarvon ylittävä hankinta.

Hankintamenettelynä oli erityisalojen hankintalain mukainen avoin menettely.

Tarjouskilpailua koskeva hankintailmoitus julkaistiin Hilma-ilmoituskanavassa 13.6.2024 sekä Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosan verkkoversiossa 17.6.2024 (<https://ted.europa.eu/fi/notice/-/detail/355584-2024>(Linkki johtaa ulkoiseen palveluun)). Korjausilmoitus julkaistiin Hilma-ilmoituskanavassa 2.8.2024 sekä Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosan verkkoversiossa 2.8.2024 (<https://ted.europa.eu/fi/notice/-/detail/466705-2024>(Linkki johtaa ulkoiseen palveluun)). Tarjoukset tuli jättää 14.8.2024 kello 12.00 mennessä.

Tarjouksen sai jättää niin moneen osa-alueeseen kuin tarjoaja halusi. Eli tarjouksen saattoi jättää vain yhteen osa-alueeseen tai kaikkiin seitsemään.

Määräaikaan mennessä vastaanotettiin seuraavat tarjoukset

- KONE Hissit Oy (osa-alueet 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7)
- OTIS Oy (osa-alueet 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7)
- Schindler Oy (osa-alueet 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7)
- Suomen Hissiurakointi Oy (osa-alueet 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7)

Tarjousten käsittely toteutettiin kolmessa vaiheessa:

1. Tarjoajien soveltuvuuden tarkistaminen
2. Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
3. Tarjousten vertailu

Tarjoajien soveltuvuuden tarkistaminen

Erityisalojen hankintalain 83 §:n 1 mom. mukaan hankintayksikön on valittava ehdokkaat ja tarjoajat etukäteen ilmoitettujen puolueettomien perusteiden mukaisesti. Hankintayksikön on suljettava pois sellaiset tarjoajat tai ehdokkaat, jotka eivät täytä näitä ehtoja.

19.11.2024

Asia/8

Tarjoajien soveltuvuutta koskevat vaatimukset määriteltiin hankintailmoituksessa.

Kaikki tarjoajat vakuuttivat täyttävänsä soveltuvuusvaatimukset. Suomen Hissiurakointi Oy:lle lähetettiin selvityspyyntö ja saadun vastauksen jälkeen todettiin, että kaikki tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia.

Tarjosten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen

Tarjottavaa palvelua ja tarjousta koskevat vaatimukset määriteltiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä. Tarjoajien edellytettiin vastaavan kaikkiin kohtiin ja liittävän kaikki vaadittavat asiakirjat ja selvitykset tarjouksensa liitteeksi.

Tarjosten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkastamisessa lähetettiin kaikille tarjoajille selvityspyynnöt erityisalojen hankintalain 94 §:n mukaisesti poikkeuksellisen alhaisilta vaikuttavien tarjoushintojen selvittämiseksi. Saatujen vastausten perusteella todettiin, että tarjoajien antamat selvitykset selittivät tarjottujen hintojen tason.

Tarjosten todettiin olevan tarjouspyynnön mukaisia ja kaikki tarjoukset hyväksyttiin mukaan tarjousvertailuun.

Tarjosten vertailu

Valintaperusteena käytettiin jokaisella osa-alueella kokonaistaloudellista edullisuutta, jonka perusteena oli halvin hinta.

Tarjoajan tuli jättää tarjouksessa tuntihinnat/palvelukohtaiset hinnat kaikkiin pyydettyihin kohtiin arvonlisäverottomana. Tarjoukset vertailaan tuntihintojen/palvelukohtaisten hintojen yhteenlasketuilla kokonaisvertailuhinnoilla.

Sama toimittaja voi tulla valituksi toimittajaksi usealle eri osa-alueelle.

Hintalomakkeella on laskettu perushuollon ja erikseen tilattavien vikakorjaustöiden yhteiskustannukset yhden vuoden ajalle. Hintavertailun lopputulos on seuraava:

Sija	Tarjoaja	Kokonaisvertailuhinta
1	KONE Hissit Oy	36.000,00 eur
2	OTIS Oy	57.060,00 eur
3	Schindler Oy	62.700,00 eur
4	Suomen Hissiurakointi Oy	84.900,00 eur

Kaikki hinnat alv 0 %.

Täydellinen hintojen vertailutaulukko liitteenä.

Osa-alueella 4 toimittajaksi valitaan kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antanut KONE Hissit Oy.

Hankintasopimukset

Sopimussuhde tarjouskilpailun voittajan kanssa ei synny vielä tämän päätöksen perusteella, vaan vasta allekirjoitetulla hankintasopimuksella.

Toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 1 § 2 mom. 3 kohdan mukaan, ellei toimivalta ole muutoin säädetty tai määrätty, liikelaitoksen johtokunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita.

HKL:n johtokunta on 29.5.2024, 52 §, siirtänyt hallintosäännön mukaisia hankintoihin liittyvää toimivaltaansa HKL:n toimitusjohtajalle 500.000 euroon (alv 0 %) asti.

Käsiteltävänä olevan hankinta-asian arvon ollessa alle 500.000,00 euroa (alv 0 %) voi toimitusjohtaja päättää hankinnasta.

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 24.10.2024 § 90

HEL 2024-013066 T 02 08 02 00

Päätös

Johtokunta valitsi metroasemien hissien ja liukuportaiden huollot ja vikakorjaukset koskevan kilpailutuksen voittajaksi

- Osa-alue 2, Kantametrin hissien alue A vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut: KONE Hissit Oy
- Osa-alue 3, Kantametrin hissien alue B vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut: KONE Hissit Oy
- Osa-alue 5, Kantametrin liukuportaiden alue D vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut: KONE Hissit Oy
- Osa-alue 6, Kantametrin liukuportaiden alue E vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut: KONE Hissit Oy
- Osa-alue 7, Kantametrin liukuportaiden alue F vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut: Schindler Oy

19.11.2024

Asia/8

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

9

Metron liikennöintisopimuksen lisäsopimus nro 8

HEL 2024-012778 T 08 02 00

Päätösehdotus

Johtokunta

- hyväksyy Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) kanssa solmittavan, sopimusta metroluonteen hoitamisesta 2010–2024 täydentävän lisäsopimuksen nro 8, jolla sovitaan metrojunien pyörien epänormaalia kulumisesta johtuvien lisäkustannusten korvaamisesta liikenneliikelaitokselle,
- valtuuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) toimitusjohtajan tekemään lisäsopimus nro 8 sopimusluonnokseen mahdollisesti tarvittavia vähäisiä muutoksia,
- valtuuttaa HKL:n toimitusjohtajan allekirjoittamaan lopullisen lisäsopimuksen nro 8 HSL:n kanssa, ja
- valtuuttaa HKL:n toimitusjohtajan vahvistamaan lisäsopimuksessa nro 8 esitettyjen periaatteiden mukaisesti kulloinkin sovellettavan linjakilometrikorvauksen määrän 1.7.2025 jälkeen.

Esittelijän perustelut

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä ostaa pääkaupunkiseudun metroluonteen liikennöinnin liikenneliikelaitokselta voimassa olevan 13.9.2010 allekirjoitetun liikennöintisopimuksen ja sitä täydentävien lisäsopimusten mukaisesti. Nykyinen liikennöintisopimus on voimassa 30.6.2032 asti.

Päätettävänä olevalla lisäsopimuksella nro 8 sovitaan metrojunien pyörien epänormaalia kulumisesta johtuvien lisäkustannusten korvaamisesta HKL:lle.

Lisäsopimus nro 8

Vuonna 2023 metrojunien pyöräprofiilin seurantamittausten yhteydessä on havaittu pyörien laippojen epänormaalia kulumaa. Tämän takia pyörien kulutus pintaa on jouduttu sorvaamaan normaalia enemmän, mikä on lyhentänyt pyörien elinkaarta noin 38 %. Lisäksi kulumisesta aiheutuvat ylimääräiset pyörienvaihdot tuovat muutoksia kaluston normaaliin huoltosykliin, mikä osaltaan aiheuttaa lisäkustannuksia. Yhtä selittävää tekijää pyörien nopeutuneelle kulumiselle ei ole tunnistettu. Kulumisen arvioidaan liittyvän mm. metrorataverkon uuden osuuden ratageometriaan sekä kaarteiden rasvaukseen.

Pyörien epänormaalia kulumaa on pyritty hidastamaan mm. metrora-dan ylimääräisillä rasvauksilla. Lisäksi tämän Lisäsopimuksen nro 8 solmimishetkellä yhteen M300-metrojunaan on koeluonteisesti asen-nettu automaattinen pyörän kulutuspinnan rasvauslaite. Rasvauslaite on hidastanut pyörien kulumaa ja tarkoituksena on varustaa loput M300-sarjan metrojunat rasvauslaitteilla vuoden 2025 aikana. Tämän hetken arvion mukaan rasvauslaite puolella junakalustossa riittäisi ra-dan voiteluun koko kalustoa varten.

Pyörien epänormaalista kulumisesta aiheutuvien lisäkustannusten kat-tamiseksi linjakilometrikorvausta korotetaan 0,05 eurolla/kilometri ajalle 1.1.2024 – 30.6.2025.

Pyörien kulumista ja korjaavien toimenpiteiden vaikutusta seurataan säännöllisesti sopimusosapuolten yhteistyössä. Seurannan perusteella määritetään pyörien epänormaalin kulumisen johdosta kulloinkin sovel-lettava linjakilometrikorvauksen määrä 1.7.2025 jälkeen.

Toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 1 § 2 mom. 8. kohdan mukaan, ellei toimival-lasta ole muutoin säädetty tai määrätty, liikelaituksen johtokunta päät-tää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää liikelaituksen palvelujen hinnoittelusta ja palvelujen myyntiä koskevista sopimuksista.

HKL:n johtokunta on 21.8.2020, 125 §, siirtänyt hallintosäännön mu-kaista palvelujen hinnoitteluun ja palveluiden myyntiä koskevien sopi-muksiin liittyvää toimivaltaansa HKL:n toimitusjohtajalle 500.000,00 eu-roon (alv 0 %) asti.

Käsiteltävänä olevan myyntisopimuksen kokonaisarvon ollessa yli 500.000,00 euroa (alv 0 %), päättää johtokunta sopimusta täydentävien lisäsopimusten hyväksymisestä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Sopimusluonnos

Muutoksenhaku

19.11.2024

Asia/9

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 24.10.2024 § 83

HEL 2024-012778 T 08 02 00

Päätös

Esittelijä poisti asian esityslistalta ennen keskustelun aloittamista.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

10

Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

Päätösehdotus

Johtokunta merkitsee tiedoksi johtokunnan puheenjohtajan ilmoitukset, ettei ota/esitlele otettavaksi johtokunnan käsiteltäväksi toimitusjohtajan viikoilla 41-45/2024 tekemiä päätöksiä 75-92§.

[Linkki päätöksiin](#)

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano